

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Martii Et Aprilis

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10259

De S. Martio abbate Aruernensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77384)

VITA S. MARTII ABBATIS, AVTHORE S.
GREGORIO TVRONEN. EPISCOPO, DE

Vita Patrum. cap. 14.

13. Aprilis.

Matth. 5.

Ignoscere
in se peccatibus
quàm
vtilè.

Matth. 6.

Ibidem.

Virtutes S.
Martij.

Ephes. 6.

Cellam sibi
in monte sa-
xæo condidit.

Matth. 6.

Durum stratum
S. viri.

Efficacia
Crucis &
olei bene-
dicti.

Monachos
colligit.

Agnum nobis diuina pietas largita est beneficium, cum delictis nostris fieri præcepit de remissione refugium, si negligentibus ignoscamus, si indulgeamus lædentibus, si odientibus nos e contrariò commodum benedictionis impertiamus, dicente Domino Iesu Christo: Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, & orate pro calumniantibus & persequentibus vos, vt sitis filij patris vestri, qui in cælis est. Ecce quàm magnū thesaurum congregat contemptus iræ, recòciliatio damnati, remissio iudicati. Filium te Dei patris facit, cohæredè Christi adscribit, cælestibus regnis habitatorè statuit. Vnde manifestum est oblita delicta eius in cælo, qui delinquenti beneficium veniæ impertitur in seculo. Sic enim Domini cõris sententia prolata testatur: Si, inquit, dimiseritis hominibus peccata eorum, dimittet & pater vester cælestis peccata vestra. Cum verò supplices famulos docet orare, ait: Sic enim dicitis ad patrem: Dimitte nobis debita nostra, quemadmodum & nos dimittimus debitoribus nostris.

Igitur S. Martius, beatus Abbas, sanctitate præclarus, diuinis eruditus studijs, huius sententiæ bonū retinuit corde, vt libenter dimitteret delinquenti: & non solum ignouit noxam, verum etiam munere præbuit gratiam, nè in aliquo vilem redderet culpam personam. Sed antè de conuersatione eius pauca locuturi sumus, priusquam ad huius beneficium accedamus.

Beatissimus hic Martius, Aruernæ vrbs Abbas, eiusdem territorij fuisse incola fertur: & à pueritia sua religiosam agens vitam, totum se Dei operibus dedicauit. Erat enim parcus in cibis, largus in elemosynis, promptus in vigilijs, in orationibus valde deuotus, totis viribus luxuriam abstinentiæ freno ac paritatis agone coercens, nè sibi aliquid subrepere posset. Non immeritò Martius vocitatus, qui fortiter ac strenuè pullulantes actionum mortalium cogitationes, gladio spiritus sancti in ipso dimicationis exordio succidebat, non surdus auditor exhortationis: Accingite vos armatura Dei, & gladio spiritus sancti, vt possitis ignita diaboli tela contemnerè. Cumq; ad ætatis legitime perfectionem venisset, & tanquam sidus egregium in illa vrbe fulgeret, adhuc aliquid sibi deesse putans, haud procul ab ea secessit: acceptoq; sarculo, montem lapideum cadere coepit: in quo cellulas sculpens, habitacula sibi parua fecit, scilicet vt arcibus sobrietatis catena constrictus, facilius Deo omnipotenti precum thura, laudationumq; holocaustomata super cordis mundi altare proferret, recolens Dominum dixisse per Euangelium: Intra in cubiculum, & clauso ostio, ora patrem tuum: & pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi. Sciebat enim angelicæ sibi visitationis consolationem adferre, si se ab humanis aspectibus longius amouisset.

In hac ergò rupe cauari montis, habitationi res necessarias præparabat, formans in antro ex ipso lapide scamnum & cellulam siue lectulum, in quo post laborem multum fesso corpuscule requiem indulgeret. Sed erant hæc immobilia, quia ex ipso lapide incisæ massæ ipsi petræ inhærebant. Nihil autem super eam, cum quiesceret, sterneret, sed tantum cum vestimento, quo indutus erat, decumbebat, non alios habens tapetes, plumellas aut stragula, quo hæc operirentur: nihil enim habebat proprium, nisi Dei cultum, in quo indeficiens permanebat. Victum ei interdum deuotorum largitio ministrabat. Denique æternus Dominus, qui iugiter glorificat sanctos suos, cepit cæleste famuli meritum terrigenis declarare, vel qualis esset cultor suæ diuinitatis ostendere, dum ei curationum gratiam dignatus est impertire. Nam demones de obsessis corporibus in nomine Iesu Christi verbo fugabat: venenum malæ pustulæ Crucis signaculo opprimebat, quartanis, tertianisve febribus infuso benedicti olei liquore medebatur: & multa alia beneficia populis, annuente largitore bonorum omnium, tribuebat.

Ad tanti viri famam coeperunt quidam ad eum confluere, gaudentes eius instrui disciplinis. Quid plura? Colligit viros, format monachos, efficit ad opus Dei perfectos: erat enim ei magna patientia, tantamque aduersus sustinendarum iniuriarum tela sumpterat

perferat bonitatem, ut putares eum lorica dulcedinis esse vallatum. Erat autem monachis hortus diuersorum olerum copia ingenti refertus, arborumq; & fructuum, amoenus visui, & fertilitate iucundus: sub quarum arborum umbraculo, susurrantibus aura sibilo folijs, beatus senex plerumque sedebat. Quidam autem imprudens, & sine timore Dei, gula circumscriptus desiderio, effracta sepe horti, furtiuo est ingressus ascensu, sicut Dominus exprobrat in Euangelio: Quia qui non intrat per ianuam, hic fur est & latro. Porro autem erat noctis tempus: (nec enim poterant hæc nisi in nocte perpetrari: quia omnis, qui male agit, odit lucem) Hic igitur collectis oleribus, cepisq; & allijs, atque pomis, oneratus fasce fraudis iniquæ, ad aditum, quo ingressus fuerat, perguit, sed nequaquam reperit exitum. Graua onere conscientia terretur, & inter labores ponderum alta suspiria ducit, sustentatur interdum super columnas arborum. Circuit iterum iterumq; omnem ambitum horti, & non modò ostium non reperit, verum etiam nec ipsum, quem inter nocturnas tenebras patefecit, aduertit ingressum. Torquetur verò, duplici cruciatus dolore, nè aut teneatur à monachis, aut à iudice capiatur. Inter has cogitationum faces nox ei elongatur, iubarq; lucis desideratæ non redditur. Abbas verò in psallentio noctem ducit, & ut credo, reuelante Deo, que gerebantur, agnoscit. Et enim albescente iam polo, vocat Præpositum, dicens: Accurre velocius ad hortum: bos enim petulus ingressus est in eum, sed nihil læsit ex eo. Accede nunc, & impositis necessarijs, dimitte eum: sic enim legitur: Bovi trituranti os non colligabis. Præpositus verò non intelligens quæ narravit, abiit ut impleret iussionem. Quem cum vidisset homo appropinquantem, proiectis in terram, quæ sumpserat, fugere coepit, ac inter spinas & rubos caput immergit, & in modum porcorum aditum, vnde egrederetur, conatur aperire. Quem monachus apprehendens, ait: Nè timeas, fili, quia senior noster misit me, ut ducam te ab hoc loco. Tunc collecta monachus, quæ ille proiecerat, tam pomam quam olera, imposuit humeris eius, & aperto ostio, dimisit eum, dicens: Vade in pace, & nè ultra repetas, quæ ignauia comitante gessisti.

Iohan. 10.

Iohan. 3.

Fur diuinitus punitur

Deut. 25.

Obserua huiusmodi manitatem erga furem

Ipse quoque Sacerdos, velut iubar veri luminis in orbe resplendens, infirmitatum morbida, virtutis efficacia pellebat assidue. Niuardus quidam diuturna febre detentus, dum aquas æstuans ab ardore haurit assidue, ab hydropè intumuit, ita ut tam venter, quam stomachus, in modum vesicæ cerneretur extensus. In desperatione ergò pro tali infirmitate positus, deferri se ad sanctum beneficium plausit deposcit. Denique eleuatur à lectulo, imponitur super vehiculum, atque ad cellulam sancti perducitur, deprecans humiliter, ut sibi Sacerdos Dei manus imponeret. At ille prostratus in oratione coram Domino, conuersus est ad infirmum, tactuque blandissimo eius membra contrectans, eum in contemplatione adstantium reddidit sanum. Nam ita fertur tumor omnis ante digitos eius aufugisse de corpore obsesso, ut nullum in eo ulterius agritudinis remaneret indicium. Hæc autem à mei genitoris relatione cognoui, eo quod ei fuerat hic Niuardus in amicitia coniunctione deuinctus. Asserebat autem idem, vidisse se quoque sanctum, atque eius miracula expertum. Nam cum esset adhuc puer quasi annorum vndecim, ab illo tertianarum ardore febrium occupatur. Tunc amici apprehensum puerum duxerunt ad virum Dei: erat enim iam senex, & proximus resolutionis diei, caligabantque oculi eius. Posita verò manu super puerum, ait: Quis est hic, vel cuius est filius? Responderunt: Famulus tuus est, nomine Florentius, Georgij quondam filius senioris. Et ille: Benedicat, inquit, tibi Dominus Deus, fili, & sanare dignetur languores tuos. At ille osculans manus suas, & gratias agens, abscessit sanus. Asserebat autem nunquam deinceps se in omni vita sua ab hoc contagio fuisse pulsatum.

Sanatur hydropicus.

Item febri-citans.

Ipse iam ætate nonagenaria bono desudans certamine, consummato cursu vite, serans in Deum fidem, ad illam coronam iustitiæ, quam retribuit Dominus, commigravit. Dehinc cum summo honore ablatus, dignisque vestimentis indutus, infra oratorij monasterij est sepultus. Quod autem beatus eius tumulus diuinis virtutibus illustretur, ipsa, quæ assistit, caterua poterit contestari: quæ cum infirmos mittit ad tumulum, extemplo incolomes domum remittit. Nam cum diuersis è partibus confluentes, deferrentesque morborum genera, inibi capiant medicinam, frigoriticorum tamen nutantia tremore membra, sapius ad soliditatem integram restaurantur, tribuente hoc Domino nostro Iesu Christo, qui miraculis illustribus sanctorum tumulos gloriatur. Ipsi gloria

Obit vir Dei.

Miracula ad eius tumulum.

in secula seculorum

Amen.

Ooo 3

VITA